

5- Halkların malını, hususan zenginlerin ve memurların hediyelerini almaya mezun değilim.

Beşincisi: Bir iki senedir çok emareler ve tecrübelerle kat'î kanaatim oldu ki halkların malını, hususan zenginlerin ve memurların hediyelerini almaya mezun değilim. Bazıları bana dokunuyor belki dokunduruluyor, yedirilmiyor. Bazen bana zararlı bir surete çevriliyor. Demek, gayrın malını almamaya manen bir emirdir ve almaktan bir nehiydir.

Bediüzzaman Said Nursî burada çok ince bir hakikati söylüyor: Bir şey umumî hükümde caiz olabilir; fakat bazı kullar için hususî bir yasak hâline gelir. Bu, şeriata aykırılık değil; bilakis istikametın korunmasıdır. Çünkü her kalbin hassasiyeti aynı değildir.

Tecrübe: Dokunan Nimet, Nimet Değildir

Evet, bu hâl rastgele değil. “Dokundurılması” bir ceza değil; bir muhafazadır. Allah bazen kulunu nimetle değil, nimetten mahrum bırakarak korur. Çünkü bazı kapılar açıldığında, ihlâs kapanır.

“Bana dokunuyor” diyor. Bu çok ağır bir cümledir. Çünkü normalde nimet, ferahlık verir. Ama bazı hediyeler vardır ki, zahirde nimet gibi görünür; hakikatte kalbi daraltır, huzuru kaçıır.

Ey nefsim! Sana gelen her şey hayır değildir. Bazen eline geçen, aslında kalbini kirleten bir yükür.

İşaret: Manevî Bir Nehiy

Bediüzzaman bunu sadece bir his olarak bırakmıyor; “bu bir emirdir” diyor. Yani artık mesele tercih değil, işaret hâline gelmiş.

Eğer bir şey sana kolay gelmiyor, içine sinmiyor, huzur vermiyorsa... bu sadece psikolojik bir durum değildir. Bu, hizmetin içine karışabilecek bir bulanıklığa karşı ilâhî bir set olabilir.

Bazen verilmemesi, verilmesinden daha büyük bir ikramdır. Çünkü verilseydi kalbe bir bağ düşecek, hizmetin yönü değişecekti.

Ey nefsim! Bir kapı kapanıyorsa, zorla açmaya çalışma. “Niye olmuyor?” deme... “Niye korunuyorum?” diye sor. Çünkü her kapanan kapı, bir mahrumiyet değil; bir yönlendirmedir.

Seni daha temiz bir yola sevk eden gizli bir rahmettir.

Tehlike: Her Kapıdan Giren Kaybeder

Ey nefsim! Sen her geleni kabul etmek istiyorsun. “Helal ya” diyerek kendini rahatlatıyorsun. Ama her helal, sana faydalı değildir. Özellikle insanların hediyeleri...Hele ki zenginlerin ve makam sahiplerinin...

Bunlar çoğu zaman görünmeyen bağlar taşır. Sen fark etmezsin ama o bağlar seni yavaş yavaş yönlendirir.

Nefis her geleni “nimet” zanneder. Ama hakikat öyle değil. Bazı hediyeler vardır ki zahiren tatlıdır, hakikatte zehirdir. Bazı kazançlar vardır ki elde edilir ama kalbi kaybettirir. İşte “dokundurulmak”, bu zehrin sana girmesine izin verilmemesidir.

Bedava Sandığın Şeyin Bedeli Ağırdır

Sen “hediye” diyorsun... Ama o hediyein görünmeyen bir bedeli var.

Bir gün sözünü etkiler... Bir gün tavrını değiştirir... Bir gün susmana sebep olur... Ve sen bunu fark ettiğinde iş işten geçmiş olur.

Hizmetin en büyük sermayesi ihlâstır. İhlâs kirlenirse, yapılan iş büyüye bile bereketi kaybolur. Bu yüzden bazen az kazanırsın ama temiz kalırsın. Az alırsın ama hür kalırsın.

Ve bu, çok kazanmaktan daha kıymetlidir.

Netice: Her Şey Sana Uygun Değil

Öyleyse ey nefsim! Herkesin aldığı şeyi almak zorunda değilsin. Herkesin yürüdüğü yoldan yürümek zorunda değilsin.

Eğer bir şey seni Allah’tan uzaklaştırıyorsa... Kalbini daraltıyorsa... İhlâsını zedeliyorsa...O sana haram olmasa bile, senin için yasaktır.

Son İhtar: Kalbinle Yaşa

Sen fetvalarla olduğu kadar kalbinle de yaşayacaksın. Çünkü Allah sana bazen hâl ile konuşur. Allah bazen kulunu dünyadan uzak tutar ta ki kendine daha yakın kılsın.

Anla... Dinle... Ve kendini koru. Çünkü her alınan şey, kazanç değildir.

Hem bende bir tevahhuş var; herkesi, her vakit kabul edemiyorum. Halkın hediyesini kabul etmek, onların hatırını sayıp istemediğim vakitte onları kabul etmek lâzım geliyor, o da hoşuma gitmiyor.

Üstadımızın tevahhuş dediği hal merdümgirizliktir. İnsanlardan uzak durmak, kalabalıklardan çekinmek... Bu kaçış, aslında bir kaçış değil; bir **muhafazadır**. Çünkü bazı kalpler kalabalıkta kirlenir, bazı ruhlar insanlarla fazla temas ettikçe yıpranır.

Hatta bu hal için der ki; **İnayet-i Rabbaniyenin bir cilvesidir ki, bu şiddetli merdumgirizlik hastalığıyla, zâlimlerin tecrid-i mutlaklarını hiçe indiriyor, beni tazib etmiyor, bir cihette memnun ediyor.**

Yani düşmanlar onu yalnızlaştırmak istiyor ama o zaten yalnızlığa meyyal. Onlar “yalnız bırakalım” diyor ama o yalnızlıktan rahatsız olmuyor, hatta memnun oluyor. İşte bu, planı bozan bir hikmettir. Onların ceza sandığı şey, onun için nimete dönüşüyor.

Bu hâl aynı zamanda bir yön değişimidir: İnsanlardan uzaklaşıp, Rabbine yönelmek... Kalabalıklar dağıldığında, kalp daha berrak olur. Gürültü azaldığında, hakikat daha net duyulur. Bu yüzden bazı yalnızlıklar, kayıp değil kazançtır.

Bediüzzaman Said Nursî burada çok net bir çizgi çekiyor: Her insanı, her vakitte kabul etmek zorunda değilsin. Bu, kibir değil; istikameti korumaktır. Çünkü her açılan kapı, beraberinde bir yük getirir.

Hediye: Görünmeyen Mecburiyet

Bir hediyeyi kabul ettiğinde sadece bir eşya almazsın; bir **hatır** alırsın. Ve o hatır seni bağlar:

İstemediğin zamanda görüşmek zorunda kalırsın, kırmamak için kendini zorlarsın “Hayır” diyemez hâle gelirsin. İşte bu, ince bir esarettir.

Hakikat: Özgürlük, Az Bağ Kurmaktır

Bediüzzaman'ın hoşlanmadığı şey bu: İstemediği vakitte insanları kabul etmek zorunda kalmak. Çünkü bu, insanı kendi programından koparır, kalbini başkalarının beklentisine bağlar.

Ey nefsim! Sen başkalarının hatırını koruyayım derken, kendi istikametini bozuyorsun.

İnce Hikmet: “Hayır” Diyebilmek

Bu metin bize şunu öğretiyor: Her davete gitmek zorunda değilsin. Her ilişkiyi sürdürmek zorunda değilsin. Her hediyeyi kabul etmek zorunda değilsin.

Bazen “hayır” demek, kalbini kurtarmaktır.

Netice: Az İnsan, Temiz Yol

Az insanla görüş ama ihlasın bozulmasın. Az kabul et ama hür kal. Çünkü Allah için yürüyen bir kalp, herkesin beklentisine göre yaşayamaz.

Kendini Yormak Değil, Korumak

Ey nefsim! Herkesi memnun etmeye çalışma. Her hatırı taşımaya kalkma çünkü bu yol, herkese yetişme yolu değil... Kendini kaybetmeden yürüme yoludur.

Hem tasannu ve temelluktan beni kurtaran bir parça kuru ekmek yemek ve yüz yamalı bir libas giymek, bana daha hoş geliyor. Gayrın en a'lâ baklavasını yemek, en murassa libasını giymek ve onların hatırını saymaya mecbur olmak, bana nâhoş geliyor.

Bediüzzaman Said Nursî burada zahirde fakirlik gibi görünen bir tercihin aslında büyük bir zenginlik olduğunu gösteriyor. Mesele kuru ekmek ya da yamalı elbise değil; mesele **tasannu ve temelluktan kurtulmak**... Yani yapmacıklıktan ve başkalarını hoşnut etmek için eğilip bükülmekten kurtulmak.

Tasannu: Kendin Olmayı Kaybetmek

Tasannu, insanın olduğu gibi görünmemesidir. İçinde başka, dışarıda başka... İnsanlardan bir şey aldıkça, fark etmeden bu hâle düşersin. Kırmamak için rol yaparsın... Kaybetmemek için kendini değiştirirsin...

Ey nefsim! Bu hâl, görünmeyen bir yalandır. Ve en çok da kalbi yorar.

Temelluk: Eğilerek Yaşamak

Temelluk, insanları memnun etmek için kendini küçültmektir. Bir baklava yersin sonra onun hatırını taşımaya başlarsın. Bir elbise giyersin sonra o verenin gönlünü yapmak zorunda kalırsın. İşte o anda artık özgür değilsin.

Sen yemeği değil, bir bağı yedin. Sen elbiseyi değil, bir mecburiyeti giydin.

Hakikat: Az Ama Hür Yaşamak

Bediüzzaman diyor ki: "Kuru ekmek ama samimiyet... Yamalı elbise ama hürriyet..." Bu, fakirlik değil; izzettir.

Çünkü insan azla yaşadıkça kimseye muhtaç olmaz. Kimseye muhtaç olmayan da kimseye eğilmez.

Rahatlık Uğruna Kendini Satma

Ey nefsim! Sen biraz rahatlık için kendini değiştiriyorsun... Biraz konfor için duruşunu bozuyorsun... Ama fark etmiyorsun: Her aldığın şey, senden bir parça götürüyor.

Netice: Hürriyet Her Şeyden Tatlıdır

En güzel yemekler bile, eğer seni bağlayacaksa zehirdir. En şık elbiseler bile, eğer seni eğdirecekse zincirdir. Ama kuru ekmek... Eğer seni Allah'tan başkasına muhtaç etmiyorsa... İşte o, en büyük nimettir.

Son Söz: Kendin Olarak Yaşa

Ey nefsim! Rol yapma... Eğilme... Kendini satma... Az ye, sade yaşa... ama **samimi kal**.

Çünkü bu dava, süslü görünenlerin değil... Gerçek kalanların davasıdır.